

Muutoksia allergiatutkimuksissa: Ryhmätutkimukset lopetetaan, tilalla käytetään pääosin oman tuotannon erittelytutkimuksia tai spesifejä allergeenitutkimuksia

Muutos tulee voimaan 05.02.2024

Asian kuvaus **Muutos koskee seuraavia tutkimuksia:**
Katso tiedot alla

Allergiatutkimuksissa on ollut käytettävissä ns. ryhmätutkimuksia, joissa on tutkittu IgE-luokan vasta-ainetaso allergeeniseokselle. Ryhmätutkimukset ovat kuitenkin epätarkkoja, eivätkä anna tietoa varsinaisesta allergian aiheuttajasta. Ryhmätutkimuksista ei tehdä allergeenispesifejä jatkotutkimuksia. Tämä on johtanut päällekkäisiin tutkimustilauksiin. Osa ryhmätutkimuksista on ostettu alihankintana Huslabista ja näiden tutkimusmäärät ovat olleet hyvin pieniä. Jatkossa ryhmätutkimuksia ei ole enää käytettävissä ja taulukossa 2 kuvatut ryhmätutkimukset lopetetaan.

Ryhmätutkimusten sijaan tulee jatkossa käyttää joko ns. erittelytutkimuksia, komponenttitutkimukset sisältäviä tutkimuspaketteja tai spesifejä yksittäisten allergeenien tutkimuksia. Erittelytutkimuksessa suoritetaan ensin ryhmätason seulonta IgE-luokan vasta-ainetasosta allergeeniseokselle. Jos sen tulos on positiivinen ($\geq 0,35$ kU/l), jatketaan samasta näytteestä automaattisesti erittelytutkimukseen eli määritetään IgE-luokan vasta-aineet erikseen jokaiselle allergeeniseoksen sisältämälle yksittäisallergeenille. Tämä tutkimus tuo yleisen ryhmän ainesosalle herkistymisen lisäksi tietoa spesifistä herkistymisen kohteesta. Jos ryhmätason seulontatulos on negatiivinen, eli henkilö ei tämän tutkimuksen perusteella ole herkistynyt ryhmän sisältämille allergeeneille, ei tehdä allergeenien erittelytutkimusta.

Jos ryhmätason seulontatulos on negatiivinen, erittelytutkimuksesta laskutetaan vain erittelytutkimuksen hinta. Jos positiivinen seulontatulos jatkoeritellään, laskutetaan lisäksi erittelyyn sisältyvien yksittäisallergeenien määritysten hinnat.

Muutoksen yhteydessä olemme kotiuttaneet erittelytutkimuksia tehtäväksi Kliinisen kemian omassa laboratoriossa. Taulukossa 1 on kuvattu tavallisimmin käytetyt erittelytutkimukset sekä tieto nyt tapahtuneesta kotiutuksesta.

Lisätietoa löytyy: <https://www.tyks.fi/ammattilaiselle/kliinisen-kemian-ohjeet-ammattilaisille> kohdasta Yleisohjeet sekä erityisesti yksittäistutkimuksista Tyks Laboratorioiden ohjekirjasta.

Kliininen kemia

Taulukko 1. Allergeenien erittelytutkimukset

KL-numero	Lyhenne	Nimi
Kotiutetut tutkimukset		
7156	S-Hein1Er	S -Heinäerittely (gx1), IgE vasta-aineet, seerumista
7180	S-Home1Er	S -Homesienierittely (mx1), IgE vasta-aineet, seerumista
7170	S-Kala2Er	S -Kalaerittely (fx2), IgE vasta-aineet, seerumista
7160	S-Puu9Er	S -Puuerittely (tx9), IgE vasta-aineet, seerumista
7178	S-Vilj3Er	S -Viljaerittely (fx3), IgE-vasta-aineet, seerumista
Jatkuvat tutkimukset		
7154	S -PölyEr	S- Pölyerittely, IgE-vasta-aineet
7172	S -Ruok5Er	S- Ruoka-aine-erittely (fx5), IgE-vasta-aineet
7162	S -Eläi1Er	S -Eläinerittely (ex1), IgE-vasta-aineet
7176	S -Pähk1Er	S -Pähkinäerittely (fx1), IgE-vasta-aineet (alihankinta Huslabista)
7166	S -Jyr70Er	S -Jyrjäerittely (ex70), IgE-vasta-aineet (alihankinta Huslabista)
14246	S-RuoComE	S-Ruok5Ry (7171). Jos se on pos., näytteestä jatketaan S-Ruok5Er (7172) ja komponentit.
14247	S-PähComE	S-PähComE: Ensin tehdään viiden eri pähkinälajikkeen sekä koivun IgE-vasta-aineet. Mikäli joku pähkinäallergeeni on positiivinen (≥ 0.35 kU/l), määritetään kyseisen pähkinän komponenttitutkimukset.
14256	S-AllComE	Sisältää S-PölyEr. (14257) ja S-RuoComE (14246)

Taulukko 2. Lopetettavat ryhmätutkimusnimikkeet ja suositus tilalla käytettävistä tutkimuksista.

KL-numero	Lyhenne	Nimi	Tilalla
7153	S-PölyRy	S -Pölyryhmä, IgE vasta-aineet	S-PölyEr (7154)
7171	S-Ruok5Ry	S -Ruoka-aineryhmä (fx5), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Ruok5Er (7172)
7161	S-Eläi1Ry	S -Eläinryhmä (ex1), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Eläi1Er (7162)
7157	S-Hein3ry	S -Heinäryhmä (gx3), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Hein1Er (7156) tai spesifit yksittäisallergeenit
7179	S-Home1Ry	S -Homesieniryhmä (mx1), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Home1Er (7180)
7169	S-Kala2Ry	S -Kalaryhmä (fx2), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Kala2Er (7170)
7159	S-Puu9Ry	S -Puuryhmä (tx9), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Puu9Er (7160)
7175	S-Pähk1Ry	S -Pähkinäryhmä (fx1), IgE vasta-aineet, seerumista	S -Pähk1Er (7176), alihankintana Huslabista
7177	S-Vilj3Ry	S -Viljaryhmä (fx3), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Vilj3Er (7178)

Kliininen kemia

7155	S-Hein1Ry	S -Heinäryhmä (gx1), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Hein1Er (7156)
7167	S-Hed15Ry	S -Hedelmäryhmä (fx15), IgE vasta-aineet, seerumista	Spesifit yksittäisallergeenit
14065	S -Fx29Ryh	S -Hedelmäryhmä (fx29), IgE vasta-aineet, seerumista	Spesifit yksittäisallergeenit
7163	S -Hh72Ry	S -Häkkilintujen höyhenet-ryhmä (ex72), IgE vasta-aineet, seerumista	Spesifit yksittäisallergeenit
7181	S -Home2Ry	S -Homesieniryhmä (mx2), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Home1Er (7180) tai spesifit yksittäisallergeenit
7183	S -Home4Ry	S -Homesieniryhmä (mx4), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Home1Er (7180) tai spesifit yksittäisallergeenit
7173	S -Ruo20Ry	S -Ruoka-aineryhmä (fx20), IgE vasta-aineet, seerumista	S-Vilj3Er (7178) tai spesifit yksittäisallergeenit

Näyte Näytteenoton, -käsittelyn, säilytyksen ja lähetyksen ohjeistus säilyy ennallaan.

Tiedusteluihin vastaavat

Kristiina Keränen, skem, 050-407 0774, kristiina.keranen@varha.fi
 Anna Linko-Parvinen, ma. yl, 050-352 4360, anna.linko-parvinen@varha.fi

Allekirjoitukset

Kristiina Keränen, skem
 Anna Linko-Parvinen, ma. yl

Jakelu

Tyks sairaalapalvelut
Sote-keskukset